

Forslag

til

Lov om Statsanstalten for Livsforsikring.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 16. december 1965.*)

Kapitel I.

Almindelige bestemmelser.

§ 1. Statsanstalten for Livsforsikring, tidligere Livsforsikrings- og Forsørgelsesanstalten af 1871, hvori er indgået Livrente- og Forsørgelsesanstalten af 1842 og Livsforsikringsanstalten i København, udøver sin virksomhed under den danske stats garanti.

Stk. 2. Statsanstalten har sin egen formue, der ikke må sammenblandes med statsformuen.

Stk. 3. Statsanstaltens driftsudgifter afholdes af den selv.

§ 2. Statsanstalten er bestemt for forsikring af personer, der har dansk indfødsret eller er bosat i den danske stat.

Stk. 2. Bestyrelsen kan dog tillade tegning af forsikringer for udlændinge, der er bosat i udlandet, hvis de pågældende har tilknytning til Danmark.

§ 3. I Statsanstalten kan tegnes alle arter af livsforsikringer, herunder pensionsforsikringer.

§ 4. Bestyrelsens beslutninger om anbringelse af Statsanstaltens midler skal godkendes af finansministeren, medmindre midlerne anvendes til indkøb af statsobligationer, der efter indkøbskursen giver en effektiv rente af mindst 4½ pct. p. a., eller til ydelse af lån mod pant i Statsanstaltens egne policer inden for tilbagekøbsværdien.

§ 5. Statsanstaltens bestyrelse består af fem af kongen udnævnte medlemmer, af hvilke et er administrerende direktør, et er

matematisk direktør og et skal opfylde de almindelige betingelser for at kunne udnævnes til landsdommer. Et af medlemmerne, dog ikke den administrerende direktør, udnævnes af kongen til formand for bestyrelsen.

§ 6. Bestyrelsen offentliggør hvert år driftsregnskab samt beretning om Statsanstaltens virksomhed og midlernes anbringelse i det forløbne år.

Stk. 2. Driftsregnskabet revideres af to af finansministeren udnævnte revisorer, der tillige kontrollerer tilstedeværelsen af Statsanstaltens samlede formuebeholdning, alt i overensstemmelse med en af finansministeren udstedt instruks. Budget for driftsindtægter og driftsudgifter optages på finanslovsforslaget.

Stk. 3. Hvert femte år foretages en fuldstændig opgørelse af Statsanstaltens status i henhold til undersøgelser af dødeligheden og invaliditeten blandt Statsanstaltens interessenter, foretaget med passende mellemrum. Resultatet af statusopgørelsen med tilsluttende undersøgelser skal offentliggøres senest to år efter det tidspunkt, til hvilket statusopgørelsen har fundet sted.

§ 7. Af statusopgørelsen skal fremgå:

- a) Værdien af Statsanstaltens samlede forpligtelser i henhold til forsikringerne (passivet). For forsikringer, ved hvilke der i tillægget indgår et promilletillæg af forsikringssummen, medregnes værdien af dette. Derimod medregnes ikke værdien af den forpligtelse, som Statsanstalten har til at yde præmiefritagelse i henhold til § 23.

Finansmin. j. nr. S. 5033-15-1965.

*) Se FT: 1267, 1520, 2358, 2488; A. 847; B. 57. Lov nr. 444 af 21. dec. 1965.

- b) Værdien af de forpligtelser, som forsikringstagerne har over for Statsanstalten (aktivet). Ved beregningen heraf medtages ikke de i præmien indeholdte drifts- og sikkerhedstillæg samt den del af præmien, der er reserveret til dækning af præmiefritagelse i henhold til § 23. For forsikringer, ved hvilke der i tillægget indgår et promilletillæg af forsikringssummen, medregnes dog foruden nettopræmien tillige den del af præmien, der svarer til dette promilletillæg.
- c) Præmiereserven, som fremkommer ved at trække aktivet fra passivet.
- d) Risikoformuen, nemlig Statsanstaltens samlede midler med fradrag af driftsfonden.
- e) Overskuddet, der fremkommer ved fra risikoformuen at trække præmiereserven, bonusfonden og reservefonden.
- f) Bonusfonden og reservefonden med den størrelse, disse to fonds opnår efter fordelingen af overskuddet i henhold til § 39.

§ 8. Alle i Statsanstalten tegnede forsikringer er fritaget for alle skatter til statskassen såvel i freds- som i krigstid.

§ 9. Om fritagelse for retsforfølgning gælder bestemmelserne i § 116, jfr. § 117, i lov nr. 129 af 15. april 1930 om forsikringsaftaler (forsikringsaftaleloven).

§ 10. Om forældelse gælder forsikringsaftalelovens § 29.

§ 11. Er en forsikringspolice bortkommet, kan Statsanstaltens bestyrelse på begæring af den, som for bestyrelsen har godtgjort sin adkomst til policen, med 6 måneders varsel indkalde ihændehaveren til at melde sig. Indkaldelsen, der sker ved bekendtgørelse i Statstidende i det første nummer i et kvartal, skal indeholde en tilstrækkelig betegnelse af policen, derunder navnet på den forsikrede (den, på hvis liv forsikringen er tegnet).

Stk. 2. Melder ingen sig før fristens udløb, er policen ugyldig, og bestyrelsen udfærdiger en ny police til den, der har begæret

indkaldelsen foretaget. Det påhviler denne at betale omkostningerne ved indkaldelsen.

Stk. 3. Melder nogen sig efter bekendtgørelsen, og kan mindelig ordning ikke opnås, kan en ny police ikke kræves udstedt, forinden de anmeldte krav indbyrdes berettigelse er afgjort ved dom.

Stk. 4. Foranstående bestemmelser medfører ingen indskrænkning i adgangen til at søge en livsforsikringspolice mortificeret ved dom i medfør af lov nr. 145 af 13. april 1938 om mortifikation af værdipapirer.

§ 12. Ved tegning af forsikringer, hvor det er i Statsanstaltens interesse, at den forsikrede lever så længe som muligt, fordres så udførlige oplysninger om helbredstilstand og øvrige forhold, som efter bestyrelsens skøn må anses for fornødne. Oplysningerne gives i en helbredsattest, udstedt af en læge på Statsanstaltens blanketter. Dog kan bestyrelsen med finansministerens godkendelse bestemme, at forsikringer af nærmere angivne forsikringsarter og inden for nærmere fastsatte beløb kan tegnes uden lægeundersøgelse mod afgivelse af personlig helbredserklæring („forsikringer uden lægeundersøgelse“).

§ 13. Statsanstalten kan ikke forpligte sig til ved dødsfald at udrede nogen højere sum end 2.500.000 kr. én gang for alle eller 250.000 kr. årlig. Der kan på samme persons liv tegnes både livsforsikring og overlevelsesrente, men livsforsikringens pålydende sum sammenlagt med det tidobhelte af overlevelsesrentens årlige beløb må ikke overstige 2.500.000 kr. Tilsvarende regler følges med hensyn til livsbetingede forsikringer.

Stk. 2. Ved pensionsforsikringer kan Statsanstalten ikke forpligte sig til ved tab af erhvervs- og arbejdsevne eller ved død at udrede større beløb end 200.000 kr. årlig.

Stk. 3. I ovenstående størstebeløb medregnes ikke forøgelse, som hidrører fra bonus.

Stk. 4. De nærmere regler for, hvor store beløb Statsanstalten kan forsikre uden genforsikring, fastsættes af bestyrelsen med finansministerens godkendelse. Genforsikringen skal så vidt muligt ske i danske sel-

skaber og betinges af, at den dertil svarende præmiereserve deponeres i Statsanstalten.

§ 14. Skulle der indtræffe en større epidemi eller andre uforudsete begivenheder, som lader befrygte, at tariffen for en forsikringsart eller forsikringsgruppe vil bringe Statsanstalten tab, kan bestyrelsen med finansministerens godkendelse forlange en tillægspræmie for forsikringer, der tegnes i en sådan periode. Strækker denne sig ud over 2 år, kan opkrævning af tillægspræmie dog ikke fortsættes uden særlig lovhjemmel.

§ 15. Samme tavshedspligt, som påhviler Statsanstaltens tjenestemænd i henhold til tjenestemandsløvgivningen, påhviler også Statsanstaltens øvrige personale og agenter med hensyn til de forsikredes og de forsikringsøgendes forhold, som de i deres virksomhed for Statsanstalten får kendskab til.

Kapitel II.

Forsikringsbetingelser.

§ 16. Forsikring tegnes på grundlag af forsikringsbegæringen og andre efter bestyrelsens skøn fornødne attester og erklæringer, herunder aldersbevis.

§ 17. Om følgerne af urigtige oplysninger gælder forsikringsaftalelovens §§ 4-10 med følgende tilføjelser:

- a) I de tilfælde, der er nævnt i § 4, har den, der har begået forholdet eller medvirket hertil, intet krav på Statsanstalten.
- b) En forsikringssum, der er formindsket i henhold til § 6, stk. 2, 1. punktum, kan yderligere nedsættes med indtil en femtedel.
- c) Ved beregning af den tilbagekøbsværdi, Statsanstalten i de i § 4 og § 6, stk. 1, omhandlede tilfælde kan komme til at udbetale, kan den søge dækning for den ekstrarisiko, den har løbet, inden oplysningens urigtighed konstateredes.
- d) Er urigtig oplysning afgivet af den forsikrede, den begunstigede eller en anden, som er interesseret i forsikringen, har det samme virkning, som hvis oplysningen var afgivet af forsikringstageren.

§ 18. Statsanstaltens ansvar begynder, medmindre andet aftales, når Statsanstalten ved påtegning på forsikringsbegæringen uden forbehold har antaget den ønskede forsikring, eller, hvis forbehold er taget, når den forsikringsøgende har afsendt sin accept på et af Statsanstalten fremsat tilbud.

Stk. 2. Forsikringen skal anses antaget eller accepten afsendt kl. 12 middag, medmindre andet bevises.

§ 19. Første præmie, herunder også kapitalindskud, forfalder, så snart Statsanstaltens ansvar er begyndt, hvis ingen anden forfaldsdag er vedtaget. Senere præmier forfalder kl. 12 middag på hver periodes første dag.

§ 20. Betales første præmie ikke ved påkrav, tidligst foretaget på forfaldsdagen, ophører Statsanstaltens ansvar. Statsanstalten kan derefter opsigte forsikringen med den virkning, at aftalen helt bortfalder, såfremt præmien ikke betales inden 3 dage. Er der efter sket påkrav forløbet 3 måneder, uden at præmien er betalt, bortfalder aftalen uden opsigelse.

Stk. 2. Udebliver en senere præmie, ophører Statsanstaltens ansvar 3 måneder efter forfaldsdag eller 1 uge efter påkrav, hvis dette tidspunkt falder senere. Aftalen bortfalder i så fald 5 måneder efter forfaldsdag eller 3 måneder efter påkrav, hvis dette tidspunkt falder senere. Sådant påkrav må dog tidligst ske 1 uge før forfaldsdag.

Stk. 3. Så længe aftalen ikke er helt bortfaldet, vil Statsanstaltens ansvar ved betaling af præmien genindtræde fra det tidspunkt, betalingen sker.

Stk. 4. Er aftalen bortfaldet, kan forsikringen dog sættes i kraft på ny, når Statsanstalten inden forløbet af 2 år modtager begæring derom. Dette gælder dog kun, såfremt forsikringens eventuelle tilbagekøbsværdi og bonus, der er forfalden ved ophævelsen, ikke er hævet og tilbagekøbsværdien ej heller efter begæring er godtgjort ved fripolice. Som betingelse for ikraftsættelsen kan Statsanstalten kræve, at der tilvejebringes sådanne oplysninger om den forsikredes helbredstilstand og øvrige forhold, som efter Statsanstaltens skøn er tilfredsstillende. Endvidere må forfaldne,

men ikke betalte præmier berigtiges efter aftale med Statsanstalten.

Stk. 5. Betalingen af præmier som ovenomtalt sker med tillæg efter § 21.

§ 21. Når en præmie betales senere end 3 måneder efter forfaldsdagen, svares der for efterbetaling et tillæg, der udgør $\frac{1}{2}$ pct. af præmiebeløbet for hver påbegyndt måned fra forfaldsdagen at regne. Der svares dog ikke i noget tilfælde tillæg for efterbetaling før 3 måneder efter, at påkrav i henhold til § 20 har fundet sted.

§ 22. Hvis der, inden Statsanstaltens ansvar er ophørt, fremsættes begæring om henstand med præmiebetalingen og der i forsikringen er sikkerhed for forfaldne præmier og tillæg for efterbetaling, kan henstand gives.

Stk. 2. Herudover kan der gives henstand i særlige tilfælde, f. eks. under aftjening af værnepligt.

§ 23. Skønnes det, at en forsikret, ved hvis antagelse til forsikring der har været krævet oplysninger om helbredstilstanden, fuldstændigt og varigt har mistet sin erhvervs- og arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, fritages den pågældende for betaling af præmier, der forfalder under denne tilstand. Også præmiebetalte forsikringer tegnet i henhold til § 35 har adgang til den foran omtalte præmiefritagelse, såfremt der tidligere er afgivet tilfredsstillende oplysninger om helbredstilstanden.

Stk. 2. Er erhvervs- og arbejdsudygtigheden forbigående, men dog af over 3 måneders varighed, indrømmes der fritagelse for betaling af så stor en del af præmien, som svarer til den tid, den forsikrede er fuldstændig erhvervs- og arbejdsudygtig ud over de 3 måneder.

Stk. 3. Det er en betingelse for præmiefritagelse, at tabet af erhvervs- og arbejds- evnen er indtruffet før det fyldte 67. år og ikke er en følge af sygdom eller ulykkestilfælde, der er indtruffet før det fyldte 14. år, og at tabet ikke skyldes forsæt eller grov uagtsomhed fra den forsikredes side.

Stk. 4. Bestyrelsen kan fastsætte, at retten til præmiefritagelse er betinget af,

at præmiebetalingen efter policen skal afsluttes inden den forsikredes fyldte 71. år.

Stk. 5. De nærmere regler vedrørende præmiefritagelsen indeholdes i et af finansministeren godkendt regulativ.

§ 24. Frembyder en forsikring, der begæres tegnet eller sat i kraft igen, en risiko, som efter bestyrelsens skøn går ud over, hvad der er forudsat i tarif eller forsikringsbetingelser, kan bestyrelsen afslå forsikringen eller fastsætte særlige betingelser.

Stk. 2. Uden at det ved tegningen er fastsat som særlig forsikringsbetingelse, kan bestyrelsen i følgende tilfælde bestemme, om forsikringen skal dække den forøgede risiko, og i bekræftende fald på hvilke vilkår:

- a) Såfremt den forsikrede deltager i krigstjeneste, medmindre deltagelsen sker inden for det danske forsvar eller efter den danske regerings ordre og forsikringen har været uafbrudt i kraft i de sidste 6 måneder før krigens udbrud, jfr. endvidere denne paragrafs stk. 5.
- b) Såfremt forsikrede på et tidspunkt, hvor forsikringen ikke har været uafbrudt i kraft mindst det sidste år, foretager rejser til eller opholder sig i områder uden for Danmark, hvor risikoen er forøget på grund af krigstilstand eller følger af en sådan, borgerkrig, pest eller andre omstændigheder, der i risikomæssig henseende kan sidestilles hermed. Det samme gælder, såfremt forsikrede deltager i anden flyvning end flyvning som passager i offentligt godkendt lufttrafik eller deltager i polarekspeditioner, opdagelsesrejser, motorvæddeløb eller anden farlig sport eller i foretagender, der i farlighed kan sættes i klasse hermed.

Stk. 3. De særlige vilkår i henhold til stk. 2 har kun virkning, så længe det fareforøgende forhold vedvarer.

Stk. 4. Undladelse af at anmelde de i denne paragrafs stk. 2 nævnte fareforøgelser og betale den tillægspræmie, der eventuelt måtte blive forlangt, bevirker, at Statsanstaltens forpligtelser ved død eller invaliditet bortfalder, medmindre fareforøgelsen har været uden indflydelse på dødens eller invaliditetens indtræden. Det

samme gælder, hvis Statsanstalten har afslået at dække fareforøgelsen.

Stk. 5. I tilfælde af, at der i Danmark indtræder krigstilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art, kan der til imødegåelse af sådan fareforøgelse opkræves en årlig ekstrapræmie. Denne ekstrapræmie betales såvel af forsikrede, som deltager i krigstjeneste — for så vidt dækning af krigsrisiko ikke kræver tillægspræmie efter ovenstående stk. 2, punkt a) — som af de øvrige forsikrede. Senest 1 år efter fareforøgelsens ophør bestemmes det ved en opgørelse, omfattende tiden fra fareforøgelsens indtræden indtil 6 måneder efter dens ophør, om og hvor længe den heromhandlede ekstrapræmie fortsat skal opkræves, eller om den skal ophøre, og i dette tilfælde, om hidtil indbetalte ekstrapræmier helt eller delvis skal tilbagebetales. Ved opgørelsen kan medregnes et fra reservefonden og overskudsfonden overført beløb, der fastsættes af bestyrelsen med finansministerens godkendelse. Nærmere bestemmelser om forudsætningerne for opkrævning af ekstrapræmie, om dennes størrelse, om opgørelsen efter fareforøgelsens ophør samt om præmiehenstand, belåning, tilbagekøb og omskrivning til fripolice på grund af fareforøgelsen fastsættes i et af finansministeren godkendt regulativ.

§ 25. Forsikringens ejer kan til enhver tid mod tilbagelevering af forsikringspolice forlange forsikringsforholdet ophævet og forsikringens tilbagekøbsværdi godtgjort efter nedenstående regler, jfr. § 24, stk. 5, sidste punktum.

Stk. 2. I de tilfælde, hvor det er i Statsanstaltens interesse, at den forsikrede lever så længe som muligt, udbetales tilbagekøbsværdien kontant, medmindre den inden 2 år efter forsikringsaftalens bortfald forlanges godtgjort ved fripolice. Fremsættes begæring om fripolice efter forsikringsaftalens bortfald, kan Statsanstalten som betingelse for at oprette fripolice kræve, at der afgives tilfredsstillende oplysninger om den forsikredes helbredstilstand. Tilbagekøbsværdien for overlevelsesforsikringer og hvilende overlevelsesrenter kan i almindelighed ikke udbetales kontant, men godtgøres ved omskrivning til fripolice. Kontant udbetaling af disse forsikringers tilbage-

købsværdi kan dog finde sted i tilfælde, hvor forholdene efter bestyrelsens skøn gør en sådan udbetaling rimelig og der præsteres tilfredsstillende oplysninger om forsoegedes helbredstilstand.

Stk. 3. Livrenter samt livsbetingede kapitalforsikringer og lignende forsikringer, ved hvilke det ikke er i Statsanstaltens interesse, at den forsikrede lever så længe som muligt, tilbagekøbes i almindelighed ikke af Statsanstalten. Kontant tilbagekøb kan undtagelsesvis finde sted i tilfælde, hvor forholdene efter bestyrelsens skøn gør det rimeligt og der præsteres tilfredsstillende helbredsoplysninger for forsikrede. Ved virksomme overlevelsesrenter og ved livrenter, tegnet af andre end den forsikrede, er det yderligere en forudsætning, at forsikringstageren ikke har bestemt, at tilbagekøb ikke må finde sted.

§ 26. Tilbagekøbsværdien for en forsikring, tegnet i henhold til § 32, beregnes som forskellen mellem

- a) værdien af forsikringsydelsen — bortset fra forpligtelsen til at yde præmiefritagelse i henhold til § 23 — hvortil der, hvis der i tarifpræmien indgår et promilletillæg af forsikringssummen, lægges værdien for den resterende del af forsikringstiden af den del af promilletillægget, der måtte overstige 1,05 promille, og
- b) værdien af nettopræmien med tillæg på 2,225 pct. af tarifpræmien. Hvis denne indeholder et promilletillæg af forsikringssummen, tillægges yderligere den kapitaliserede værdi af dette tillæg for den resterende del af præmiebetalings-tiden. Ved beregningen af nettopræmien og tarifpræmien tages der i denne forbindelse ikke hensyn til den del af præmien, der er reserveret til dækning af præmiefritagelse i henhold til § 23.

Stk. 2. For opsat livsforsikring med udbetaling for børn kan bestyrelsen fastsætte, at tilbagekøbsværdien i opsættelsestiden beregnes efter en for den forsikrede lempeligere regel end den under stk. 1, a) og b), anførte.

Stk. 3. For de forsikringer, som omhandles i §§ 33-36, fastsættes reglerne for bestemmelse af tilbagekøbsværdien af bestyrelsen med finansministerens godkendelse.

Stk. 4. Tilbagekøbsværdien for en forsikring, der uden at være henført til afdelingen for mindregode liv er tegnet mod en forhøjelse af den tarifmæssige præmie, beregnes, som om forsikringen var tarifmæssig. Er en forsikring tegnet mod indskud én gang for alle eller med præmie i kort åremål, kan bestyrelsen dog godtgøre en passende del af den betalte forhøjelse.

Stk. 5. Tilbagekøbsværdien for en forsikring, ved hvilken der er indrømmet præmiefritagelse i henhold til § 23, beregnes, som om præmiefritagelse ikke havde fundet sted.

§ 27. Ved forsikringer med kontant tilbagekøbsværdi kan der af forsikringens ejer i Statsanstalten optages lån mod håndpant i forsikringspolice, forudsat at tilbagekøbsværdien yder fornøden sikkerhed, jfr. § 24, stk. 5, sidste punktum.

Stk. 2. Lån ydes dog ikke i det første forsikringsår og i almindelighed ikke under 500 kr. Afløses en præmiebetaling helt eller delvis ved indskud én gang for alle, kan den yderligere værdi, som polisen opnår ved indskuddet, ikke belånes før et år efter, at indskuddet er indbetalt.

§ 28. Har den, på hvis liv forsikringen er tegnet, berøvet sig livet på et tidspunkt, hvor forsikringen ikke har været i kraft uafbrudt mindst det sidste år, er Statsanstalten fri for ansvar.

§ 29. Er Statsanstaltens ansvar bortfaldet i medfør af bestemmelser i denne lov, kommer reglerne i § 25 om tilbagekøb af forsikringen til anvendelse, jfr. dog § 17.

§ 30. Har den sikrede forsættligt forårsaget forsikringsbegivenheden (død, invaliditet), har han ikke noget krav på Statsanstalten. Dette gælder dog ikke, når den sikrede var under 14 år eller på grund af sindssygdom, åndssvaghed, forbigående sindsvirring eller lignende tilstand har manglet evnen til at handle fornuftmæssigt, eller når den handling, hvorved forsikringsbegivenheden forårsages, foretages til afværgelse af skade på person eller ejendom under sådanne omstændigheder, at handlingen må anses som forsvarlig.

§ 31. Udbetalingen af en forsikringssum sker mod aflevering af forsikringspolice og behørig kvittering. Ved dødsfald, der forpligter Statsanstalten til udbetaling, må der præsteres fyldestgørende oplysninger om den forsikredes død og dødens årsag. Ved udbetaling i den forsikredes levende live kan kræves leveattest for den forsikrede.

Stk. 2. Udbetaling efter en renteforsikring finder sted mod kvittering af den berettigede og afgivelse af leveattest.

Kapitel III.

Tariffer.

§ 32. For livsforsikringer, simple kapitalforsikringer og lignende forsikringer på ét eller flere liv beregnes nettopræmien efter en rentefod på $4\frac{1}{2}$ pct. helårlig, dødelighedstavler, der er baseret på Statsanstaltens livsforsikrings erfaringer for årene 1955-1960 for henholdsvis mænd og kvinder, og under hensyntagen til Statsanstaltens erfaringer vedrørende fritagelse for præmiebetaling i henhold til § 23.

Stk. 2. Tarifpræmien beregnes således, at 2 pct. heraf skal være sikkerhedstillæg og 5 eller 9 pct. driftstillæg, efter som betalingen sker ved kapitalindskud eller ved præmie. For forsikringer med kort præmiebetalingstid kan bestyrelsen nedsætte de nævnte tillæg.

Stk. 3. For de i stk. 1 nævnte forsikringer skal tarifpræmien tillige indeholde et tillæg, svarende til 2 promille af forsikringssummen årlig i hele forsikringstiden. For ophørende livsforsikringer kan bestyrelsen nedsætte dette promilletillæg. Af tillægget på 2 promille udgør $\frac{1}{2}$ promille sikkerhedstillæg og $1\frac{1}{2}$ promille driftstillæg. For opstående livsforsikringer fastsætter bestyrelsen fordelingen på sikkerhedstillæg og driftstillæg.

Stk. 4. For forsikringer, der tegnes med halvårlig, kvartårlig eller månedlig præmie, kan bestyrelsen fastsætte, at der ud over tarifpræmien opkræves et tillæg for hver udstedt kvittering.

Stk. 5. Sikkerhedstillæg i henhold til denne og de følgende paragraffer kan, hvis bestyrelsen finder det påkrævet, helt eller delvis anvendes som driftstillæg.

§ 33. For enkeltstående arverenter samt for arverenter knyttet til andre livsforsikringer beregnes nettopræmien efter § 32, stk. 1. Drifts- og sikkerhedstillæg fastsættes af bestyrelsen med finansministerens godkendelse.

§ 34. For arverenter knyttet til pensionsforsikringer, for overlevelsesserter og overlevelsersforsikringer fastsættes tariffer og nærmere forsikringsbetingelser af Statsanstaltens bestyrelse med finansministerens godkendelse. Fastsættelsen sker i tilslutning til de for pensionsforsikringer gældende bestemmelser, jfr. § 36.

§ 35. For livrenter og livsbetingede kapitalforsikringer beregnes nettopræmien efter en rentefod på $4\frac{1}{4}$ pct. helårlig og dødelighedstavler baseret på Statsanstaltens erfaringer for livrenter og pensionsforsikringer for årene 1955-1960.

Stk. 2. Tarifpræmien beregnes således, at henholdsvis 7 og 9 pct. heraf udgør driftstillæg, efter som betalingen sker ved kapitalindskud eller ved præmie. I sidstnævnte tilfælde skal desuden et sikkerhedstillæg på 2 pct. af tarifpræmien være indeholdt i denne. For ophørende livrenter med kort varighed og opsatte livrenter med kort præmiebetalingstid kan bestyrelsen ned sætte de nævnte tillæg.

Stk. 3. Præmien for livrenter på to eller flere liv fastsættes af Statsanstaltens bestyrelse i tilslutning til Statsanstaltens øvrige tarifmateriale.

Stk. 4. Ved tegning af livrente kan det fastsættes, at forsikringen ikke medfører ret til bonus. Tarifferne for sådanne livrenter fastsættes af bestyrelsen med finansministerens godkendelse, og ændringer heraf kan finde sted, når forholdene gør det påkrævet.

§ 36. De for pensionsforsikringer gældende tariffer fastsættes af bestyrelsen med finansministerens godkendelse, og de nærmere forsikringsbetingelser indeholdes i et af finansministeren godkendt regulativ.

Stk. 2. Det kan ved disse forsikringer aftales, at bestyrelsens afgørelse af, om en sådan forringelse af erhvervs- og arbejdslevnen er til stede, at en livrente kan fordres udbetalt, når den forsikrede begærer det,

skal indbringes for en voldgift efter regler, der vil være at fastsætte i regulativet.

§ 37. Såfremt de ved begæring om en forsikring afgivne helbredsoplysninger er af en sådan beskaffenhed, at forsikringen ikke kan antages eller sættes i kraft efter de sædvanlige tariffer eller med en mindre forhøjelse, skal der være adgang til at tegne forsikring under Statsanstaltens afdeling for mindregode liv.

Stk. 2. Ved beregningen af præmier for sådanne forsikringer kan anvendes andre forudsætninger med hensyn til levesandsynlighed, rentefod samt sikkerheds- og driftstillæg end de for Statsanstaltens øvrige forsikringer gældende samt foretages ændringer i Statsanstaltens forsikringsbetingelser.

Stk. 3. Ved tegning af forsikringer for et større antal personer under ét finder bestemmelsen i stk. 2 tilsvarende anvendelse.

Kapitel IV.

Bonus.

§ 38. Efter hver femårig statusopgørelse udlodder Statsanstalten bonus efter nedenævnte regler, der gælder, indtil anderledes ved lov bestemmes.

§ 39. Overskuddet fordeles mellem bonusfond og reservefond således:

- Dersom reservefonden er større end eller lig med 5 pct. af summen af aktiv og passiv, skal hele overskuddet henlægges til bonusfonden.
- Dersom reservefonden er mindre end 5 pct., men større end eller lig med 2 pct., for rene renteforsikringer dog $2\frac{1}{2}$ pct., af summen af aktiv og passiv, henlægges 10 pct. af overskuddet til reservefonden og resten til bonusfonden.
- Dersom reservefonden er mindre end 2 pct., for rene renteforsikringer dog $2\frac{1}{2}$ pct., af summen af aktiv og passiv, skal der forlods henlægges til reservefonden et så stort beløb, at denne får den nævnte størrelse, hvorefter der med restoverskuddet forholdes som under b) angivet.

§ 40. Efter at de i § 39 foreskrevne henlæggelser har fundet sted, anvendes en af

bestyrelsen med finansministerens godkendelse fastsat del af bonusfonden til udlodning af bonus for det pågældende femår. Til udlodning skal dog mindst anvendes 75 pct. af femårets overskud, efter at henlæggelse til reservefonden har fundet sted.

Stk. 2. For forsikringer tegnet på de før denne lovs ikrafttræden gældende præmieberegningsgrundlag sker fordelingen efter de gældende forsikringstal (bonusfordelingstal).

Stk. 3. For forsikringer tegnet på de efter denne lovs ikrafttræden gældende præmieberegningsgrundlag sker fordelingen under hensyntagen til det overskud, som de enkelte forsikringer efter en kollektiv beregning har frembragt ved gevinst på dødelighed, invaliditet, rente og tillæg.

Stk. 4. Ved fordelingen af bonus mellem de i stk. 2 og de i stk. 3 nævnte forsikringer skal der i det omfang, det er muligt, drages omsorg for, at forskelligheder i præmieberegningsgrundlagene udjævnes bonusmæssigt, og hvis omstændighederne ikke taler derimod, skal der til forsikringer tegnet før denne lovs ikrafttræden mindst udloddes bonus efter den bonusfaktor, som beregnes ved statusopgørelsen pr. 1. januar 1966.

§ 41. En forsikring har ret til bonus for den del af bonusperioden, i hvilken den har været indbefattet i Statsanstaltens risiko.

Stk. 2. Følgende forsikringer er dog ikke bonusberettigede:

- a) Forsikringer, der er tegnet uden ret til bonus.
- b) Livrenter eller hermed i klasse stående forsikringer, der er tegnet før den 9. april 1893.
- c) Forsikringer, der er ophævet uden tilbagekøbsværdi inden 3 måneder efter udstedelsen af den i § 43, stk. 2, nævnte bekendtgørelse.

§ 42. Er en forsikring tegnet mod forhøjet præmie på grund af den forsikredes helbredstilstand — herunder forsikringer på mindregode liv — beregnes bonus under hensyntagen hertil.

Stk. 2. Bonus for den del af en forsikring, som genforsikres, beregnes under hensyn til de om genforsikringen truffene aftaler.

Stk. 3. Hvis en forsikring i løbet af en bonusperiode forandres til en forsikring af en anden art, beregnes der bonus såvel for

den oprindelige forsikring som for den forandrede forsikring.

§ 43. Bonus anvendes til opskrivning af forsikringsydelse. Bonusopskrivningerne sker normalt efter de på opskrivningstidspunktet gældende tariffer, idet dog de i kapitel III fastsatte driftstillæg kan ned sættes under hensyntagen til formindskede driftsomkostninger ved sådanne opskrivninger. For forsikringer med løbende udbetalinger, der er blevet virksomme, kan bonusopskrivningen ske i form af en forhøjelse af den løbende udbetaling. Tidspunkterne for bonusopskrivningerne fastsættes for de forskellige forsikringsformer i forbindelse med hver femårig opgørelse.

Stk. 2. Bestyrelsen kan bestemme, at bonus i stedet for at anvendes til opskrivning af forsikringsydelse udbetales kontant efter hver statusopgørelse. Herom skal bestyrelsen udstede offentlig bekendtgørelse med 3 måneders varsel. Udbetalingen sker til den, der i henhold til reglerne i § 45 er berettiget til bonus, medmindre nogen anden inden varslets udløb for Statsanstaltens bestyrelse har fremsat krav på udbetaling til sig.

Stk. 3. Endvidere kan bestyrelsen bestemme, at bonus i stedet for at udbetales kontant eller anvendes til opskrivning af forsikringsydelse opsamles på en bonuskonto i Statsanstalten til forrentning for den bonusberettigede, og at bonuskontoen ved forsikringsbegivenhedens indtræden anvendes til opskrivning af forsikringsydelse.

Stk. 4. Ophæves forsikringen, eller kommer der ved forsikringsbegivenhedens indtræden ikke nogen forsikringsydelse til udbetaling, udbetales bonuskontoens indestående til den efter forsikringsforholdet berettigede.

Stk. 5. Bortset fra de i stk. 3 og 4 nævnte tilfælde kan bonuskontoen kun ophæves med bestyrelsens tilladelse.

Stk. 6. Rentesatsen i opsamlingsperioden, beregningsgrundlag ved opskrivningen og driftstillæg fastsættes af bestyrelsen under hensyntagen til den til enhver tid gældende gennemsnitlige forrentning af risikoformuen, Statsanstaltens øvrige tarifmateriale og de med opsamlingen og opskrivningen forbundne omkostninger. Der beregnes ikke noget sikkerhedstillæg.

§ 44. Ophører en forsikring at være bonusberettiget, udloddes bonus for forsikringen svarende til den forløbne del af bonusperioden. Denne bonus beregnes under hensyntagen til den for perioden svarende bonusudlodning, såfremt denne allerede fremgår af en statusopgørelse. I modsat fald anvendes erfaringerne fra den sidst foreliggende statusopgørelse.

Stk. 2. For så vidt der for den forløbne del af bonusperioden skulle foreligge sådanne erfaringer, at det skønnes, at der sker væsentlig ændring i størrelsen af bonus i forhold til den sidst foretagne statusopgørelse, kan bestyrelsen bestemme, at hensyn skal tages til disse erfaringer ved bonusudlodning, der sker, inden statusopgørelsen for vedkommende bonusperiode har fundet sted. Bestyrelsen er berettiget til at bestemme, at bonus for forsikringen først udloddes, når statusopgørelsen for vedkommende bonusperiode har fundet sted.

§ 45. Bonus for en forsikring tilkommer forsikringens ejer, medmindre retten til bonus er tillagt en anden. Hvis den forsikrede er den bonusberettigede, men er død inden bonusløbets udbetaling, tilkommer bonus den begunstigede, for så vidt ikke andet er bestemt. Er forsikringspolice udstedt eller transporteret til ihændeleveren, udbetales bonus til denne, såfremt ingen anden godtgør sin berettigelse dertil.

§ 46. Har statskassen udlagt præmier for en til pligtig enkeforsørgelse benyttet forsikring uden senere at have fået sit udlæg refunderet, anvendes bonus forlods til dækning heraf, når vedkommende ministerium fremsætter forlangende derom.

Stk. 2. Har Statsanstalten tilgodehavende vedrørende en forsikring, kan den fyldestgøre sig af bonusløbet.

§ 47. Stridsspørgsmål mellem flere om ret til bonus, hvorom bekendtgørelse er udstedt i henhold til foranstående, kan ikke indbringes for domstolene, men afgøres ende-

ligt af en af kongen for hver bonusperiode beskikket kommission, bestående af en formand og 2 andre medlemmer, valgt blandt højesterets og landsretternes medlemmer. Kommissionen vælger en sekretær og bestemmer selv sin forretningsgang. Udgifterne til kommissionen udredes af Statsanstalten.

Kapitel V.

Slutnings- og ophævelsesbestemmelser.

§ 48. Loven træder i kraft den 1. januar 1966.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 102-118 i lov nr. 129 af 15. april 1930 om forsikringsaftaler gælder også for Statsanstalten, ligesom de øvrige bestemmelser i den nævnte lov kommer til anvendelse på Statsanstalten, for så vidt de efter deres indhold er anvendelige og der ikke i denne lov er fastsat regler om de pågældende forhold.

Stk. 3. Lov nr. 299 af 26. november 1931 om Statsanstalten for Livsforsikring ophæves. Dog har bestemmelserne vedrørende tariffer, forsikringstal og beregning af tilbagekøbsværdi ligesom bestemmelserne i lov af 18. juni 1870 § 9 om udbetaling efter ihændeleverpolicer, udstedt før 1. januar 1932, vedblivende gyldighed for de forsikringer, for hvilke de hidtil har været gældende.

Stk. 4. Bestemmelser i tidligere love og bestemmelser om Statsanstalten, der giver større rettigheder for de forsikrede end tilsvarende bestemmelser i nærværende lov, er fortsat gældende for forsikringer, tegnet for denne lovs ikrafttræden.

Stk. 5. Statusopgørelsen pr. 1. januar 1966 og bonusfordelingen for femåret 1961-65 foretages efter de i love bekendtgørelse nr. 11 af 15. januar 1951 fastsatte bestemmelser.

Stk. 6. For mortifikation af livsforsikringspolicer i private danske og udenlandske selskaber gælder tilsvarende regler som fastsat i nærværende lovs § 11.

Jul. Bomholt.

/ Boye Hansen.